

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5.
Toukokuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG **HUGO NYBERG**
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

28:s vuosik. 1923.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Kuuromykkäin matkapappien toiminta Ruotsissa.

Kuuromykkäin matkapappi, pastori *Axel Hultqvist* kertoo Ruotsin kuuromykkäin sielunhoidosta seuraavaa.

Ruotsin kuningas määräsi $\frac{9}{10}$ 1905, että valtion varoilla on järjestettävä kirkollista sielunhoitoa kuuromykkäille. Silloin saatiin tärkeä asia onnellisesti ratkaistuksi.

Aikaisemmin oli Ruotsissa tehty hyvin vähän kuuromykkäin sielunhoidon hyväksi. Heille opetettiin uskontoa kouluaihana. Ja ennen koulusta pois päästyään piti joku pappi heille lyhyen rippikoulun sekä laski oppilaat H. ehtoolliselle. Mutta koulunkäynnin jälkeen ei kukaan saarnannut heille eikä opettanut heille jumalansanaa. Mutta kuuromykkäit itse rupesivat tuntemaan tarvitsevänsä sielunhoitoa ja hengellistä johdatusta. Ja itse he tekivät ensi aloitteen (alku) saadakseen vakinaista, järjestettyä sielunhoitoa.

V. 1875 rupesi Tukholman k.m. yhdistys toimeenpanemaan jumalanpalveluksia ja H. ehtoollisella-käyntejä kuuromykkäille joka vuosi tai joka toinen vuosi. Näihin „kirkkojuhliin“ matkusti kuuromykkäitä koko Ruotsinmaasta ja saivat he vapaat matkat rautateillä. Ruotsissa on noin 5,000 kuuromykkää. Ainoastaan pieni osa heistä voi matkustaa vuosittain Tukholmaan jumalanpalveluksiin. V. 1901 lopetettiin nämä matkat ja jumalanpalvelukset. Jo 7 vuotta aikaisemmin oli nim. ruvettu pitämään k.m. jumalanpalveluksia Ruotsin kaikissa kuuro-

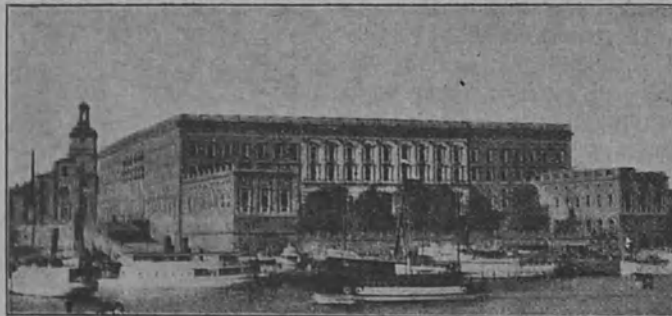
mykkäinkouluissa, joihin ympäristön kuuromykkät kokoontuivat. Mutta ei tämäkään vielä riittänyt. Ruotsin kuuromykkäinkoulujen opettajayhdistys rupesi pyytämään hallitukselta, että 2 matkapappia palkattaisi opettamaan koulunkäynteille kuuromykkäille jumalansanaa sekä toimimaan sielunhoitajina heidän keskuudessaan. Viides pohjoismainen kuuromykkäinopettajain kokous v. 1903 päätti pyytää Ruotsin kuninkaalta, että asetettaisi kaksi tai useampia päteviä matkapappeja kuuromykkäin sielunhoitajiksi Ruotsiin. Samanlaisen anomuksen teki Ruotsin yleinen kirkolliskokous v. 1903. Kuninkaan esityksestä päätti v. 1905 Ruotsin valtiopäivät myöntää varoja kuuromykkäin kirkollista sielunhoitoa varten. Ja niin saatiin asia hyvään päätökseen.

Ruotsin maa on jaettu 7 kuuromykkäinkoulupiiriin. Jokaisessa piirissä on oma k.m. koulunsa. Ja jokaiseen piiriin on valtion varoilla palkattu oma kuuromykkäin matkapappi.

Ruotsin ensimmäiseksi k.m. matkapapiksi tuli pastori *J. G. Malmer* tammik. 1 p. 1906, ja on hän virassaan vieläkin asuen Lundin kaupungissa etelä-Ruotsissa. (Pastori Malmer matkusti Suomessa, m.m. Helsingissä, Kuopiossa, Pieksämäellä y. m. v. 1912 ja on lämmin Suomi-ystävä.) Ruotsin pohjoisimmassa k.m. koulupiirissä (Väs-

Axel Hultqvist Visbyn vanhan kirkon edustalla.

Kuninkaan linna Tukholmassa. Vieressä näkyy Suurkirkko, jossa k.m. jumalanpalvelukset pidetään.

Tukholman kaupunki lentokoneesta katsottuna.

ternordland, Jämtland, Västerbotten ja Norrbotten) on nykyään 4 matkapappia, tämä piiri kun on tavattoman suuri ja matkat pitkiä ja vaivalloisia. Mutta noilla 4:llä papilla on kuuromykkäin sielunhoito vain sivutoimena, sillä he ovat pappeja tavallisissa seurakunnissa ja matkustelevat vain vuosittain määrättyissä paikoissa. (Yksi heistä on kirkkoherra J. Lodin Björnasta, joka on käynyt Suomessakin kolme kertaa.) Kuuromykkäin papit asuvat Tukholmassa, Wexiössä (Hofmantorp), Lundissa, Göteborgissa, Örebrossa, Luleässä, Fällforsissa, Björnassa ja Tängissä.

Kuninkaallinen asetus v. 6/10 1905 määrää, että matkapappien pitää saarnata kuuromykillä jumalansanaa, jakaa heille H. p. ehtoollista, antaa heille sielunhoitoa sekä koota heitä hartaustilaisuuksiin sopiviin paikkoihin ja käydä heitä katsomassa kodeissakin. Matkapappien „seurakunnat“ ovat suuria alueeltaan. Tukholmassa asuvan, ensimmäisen piirin matkapapin alueeseen kuuluu esim. Tukholman kaupunki sekä Tukholman, Södermanlandin, Itä-göötanmaan, Västmanlandin ja Gotlandin läänit. Antakseen lukijoille pienen kuvauksen k.m. matkapapin työstä otetaan tähän eräitä otteita Tukholman matkapapin (Axel Hultqvist) vuosikertomuksesta v:lta 1921. Jumalanpalveluksia ja hartaushetkiä pidettiin joka sunnuntaina piirin kaupungeissa, arkipäivinä maaseurakunnissa yhteensä 127. Sen lisäksi pidettiin Tukholmassa 11 raamatunselitystä. Jumalanpalveluksissa kävi 1,624 k.m., miehiä 899, naisia 725. Tavallisesti pidettiin jumalanpalvelukset kirkoissa. Manillan kuuromykkäinkoululla vähän Tukholman ulkopuolella on tarkoitukseensa vihitty kirkko. Kun se on pitkän matkan päässä kaupungista, ei siellä voida pitää jumalanpalveluksia muille, kuin koulun oppilaille. Tukholman k.m. kokoontuvat jumalanpalvelukseensa Suurkirkkoon, kuninkaallisen linnan lähelle, raamatunselitykset pidetään k.m. yhdistyksen huoneustossa. Saarna pidetään aina viit-

tomakielellä koska kuuromykät eniten rakastavat sitä. Vuoden kuluessa kävi matkapappi 211 kuuromykan luona kodeissa. H. p. ehtoollista annettiin yksityisesti 5:lle kuuromyckälle, jotka sairauden ja vanhuuden takia eivät voineet tulla kirkkoon. Rippikouluopetusta annettiin 31:lle oppilaalle Manillan k.m. koulussa. Pappi on jakanut sopivia hengellisiä kirjasia k.m.:lle sekä toimittanut kirkollisia toimituksia: vihkimisiä, kastetoimituksia, hautauksia y.m.

Ruotsin k.m. matkapapit ovat avuksi seurakuntalaisilleen vielä monissa muissa tapauksissa: kun kuuromykät joutuvat pulaan, käräjillä, työtä etsiessään, hakemuksia ja anomuksia kirjoittaessaan y.m. Ja kuuromykkäin yhdistyselämässä on matkapappi tervetullut ja tarpeellinen tekijä. V:sta 1913 asti on Ruotsin valtio myöntänyt erikoisia varoja esitelmänpitoa varten kuuromyckille yli maan. Tässä esitelmänpidossa ovat matkapapit suorittaneet tärkeän työn. Ja vanhojen, sairasten, köyhäin, yksinäisten ja työhönkykenemättömäin kuuromykkäin auttamiseksi toimivat matkapapit voimainsa mukaan.

Jumalan pyhä käsky on: „rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi“. Tämä käsky vaatii meitä rakastamaan ja auttamaan kuuromyckäkin, niin että ojennamme heille holhovan, neuvovan ja avuliaan kätemme kun heidät tiellämme kohtaamme!

Axel Hultqvist.

Manillan k.m. koulu Tukholmassa, jossa on myös k.m. kirkko.

Onko minulla vihollisia?

Kirj. *Magdalena.*

Olen hetken hiljaa Herran edessä ja tutkin sydäntäni. Tutkin itseäni, elämäni ja tottumuksiani (tapojani).

Rukoilen Jumalaa, että Hän antaisi minulle yhä enempi oikeaa nöyryyttä ja todellista itse-tunte-musta . . . poistaen viimeisenkin omahyväisyyden (itserakkauden) sydämeistäni.

Ensimmäinen kysymys, jonka itselleni asetan on: „Onko minulla vihollisia?“ Jos niitä on, niin kysyn heti taas: „Miksi minulla on vihollisia?“

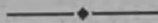
Oli aika, jolloin luulin, että vähintään joka toinen ihminen oli viholliseni. Miksi luulin niin? Totuus: *luulin niin siksi, että vihasin itse kaikkia — joko tietämättäni tai ilkeydestä.* Se oli vain oman pahan sydämeni musta varjo, joka synkensi eloni päivät ja pani uskomaan pahaa toisista.

Tuli aika, jolloin opin katselemaan ihmisiä ja asioita rakkauden kirkkaiden silmälasien läpi. Ja taas etsin vihollisia. Missä he nyt ovat? Pelkäävätkö he nyt minua, kun tuntevat, että heitä rakastan?

Minä sytytän lyhdyn. Koetan löytää niitä luulellettuja vihollisia. Tuossa tulee yksi! Hymyilen hänelle ja hän myhäilee takaisin, lyö kättä sanoen: „Ystäväni!“

Ystävä! Kuljen miettivänä edelleen. „Narri olet!“ sanon viimein itselleni. „Ystäviä tai vihollisia luot itse itsellesi. Kaikki riippuu sinusta itsestäsi. Muista vain, että: „Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.“

Kallis veljeni, sisareni, onko sinulla vihollisia? Jos on, rukoile heidän puolestansa. Minulla on pelkkiä ystäviä, sillä minä *en vihaa ketään.*

Maria Hirn.

Huhtikuun 21 p:nä kuoli Helsingissä eräs Suomen vanhimpia kuuromykkiä, rouva *Maria Hirn*, 83 vuoden vanhana. Vainaja syntyi Helsingissä 5. 11. 1840. Isänsä oli tupakkatehtaan työnjoh-

Koulutoverit, K. O. Malmin oppilaat Maria Hirn ja Charlotta Forsman.

taja *K. O. Klingenberg*. Marian ollessa 14 vuoden vanha tutustui hänen äitinsä k. m. *D. F. Hirniin*, joka oli ollut K. O. Malmin oppilaana k. m. koulussa Porvoossa. Hirn rupesi opettamaan Maria Klingenbergiä. Mutta v. 1857 vietiin Maria Porvooseen k. m. kouluun, jossa hän tuli K. O. Malmin oppilaaksi. V. 1860 muutti Malm Turkuun ja Maria seurasi hänen kanssaan Turun uuden k. m. koulun oppilaaksi. Marialla oli suuri taipumus piirustukseen ja maalaukseen. Sentähden hankittiin hänelle hovimaalaja *R. V. Ekman* piirustuksen opettajaksi. Myöhemmin Helsingissä opiskeli hän maalausta taidemaalari *Godenhjelmin* oppilaana.

27. 9. 1863 meni Maria Klingenberg naimisiin D. F. Hirnin kanssa, joka myös oli kuuromykkä. He olivat ensimmäiset kuuromykkät Suomessa, jotka menivät naimisiin keskenään. Heidän täytyi pyytää keisarilta lupa päästäkseen naimisiin. He saivat luvan ja häät vietettiin juhlallisesti. Vihkiäisissä oli läsnä monta kuuluisaa henkilöä, m. m. *Juhana Vilhelm Snellman* ja *Elias Lönnrot*.

Hirn rouvineen asettui asumaan Turkuun, missä hän oli opettajana. Siellä he asuivat 36 vuotta ja muuttivat Helsinkiin v. 1899.

Turussa ollessaan nuoruutensa ja parhaiten voimainsa päivinä oli Maria Hirn hyvin huomattu henkilö kuuromykkäin keskuudessa. Ennen Turun k. m. yhdistyksen perustamista oli Hirnien koti Turun ja sen ympäristön kuuromykkien kokouspaikkana. Sunnuntai sunnuntailta monien vuosien kuluessa oli tämän kodin ovet auki kaikille kuuromykille, jotka vaan halusivat sinne tulla. Aina otettiin vieraat ilolla vastaan. Maalais kuuromykkätkin pitivät Hirnien kotia kaupunkikortteerina. Rouva Hirn oli aina iloinen, ystävällinen, vieraanvarainen ja kohtelias emäntä. Hänen kotinsa oli miellyttävä. Mutta ei kukaan ajatellut, että tällainen suuri vierasten käynti kulutti paljon rahaa herra ja rouva Hirniltä, eikä heidän varansa

olleet suuret. Mutta rouva Hirnkin koetti ansaita lisätuloja perheelleen. Hän perusti oman *valokuvausliikkeen* Turkuun. Hänen miehensä oli jo ennen oppinut valokuvaamaan. Hän opetti tämän taidon rouvalleen. Ja rouva Hirnin valokuvausliike oli pitkät aikaa hyvässä maineessa Turussa ja tuotti se sievät rahat perheen yhteiseen rahastoon.

Herra Hirn perusti Turun k. m. yhdistyksen. Yhdistyksen rientoihin otti Maria Hirn myös innolla osaa. Ja Helsinkiin muutettuaan olivat sekä herra että rouva Hirn Helsingin k. m. yhdistyksen huomatuimpia jäseniä. Rouva H. oli yhtenä perustamassa m. m. Helsingin k. m. y:n ompeluseuraa ja teki ahkerasti työtä myyjäisiä varten. Erittäin harrasti rouva H. kuuromykkäin museon kartuttamista ja on lahjoittanut siihen monia arvokkaita esineitä. Herra H. kuoli v. 1910. Sen jälkeen vetäytyi rouva H. vähitellen syrjään k. m.-yhdistyselämästä. Viimeiset vuotensa asui hän tyttärensä, vapaaherratar Julia v. Bonsdorffin kodissa Grankullassa lähellä Helsinkiä saaden osakseen hellää huolta. Häntä hoiti kahtena vanhuuden viime vuosina m. m. (kuuromykkä) neiti Lydia Forsman. Vainaja kuoli hiljaa, raueten kuin väsynyt lapsi uneen.

Vainaja haudattiin huhtik. 25 p:nä Helsingin vanhalle hautausmaalle. Haudalle laskettiin seppeleitä m. m. Helsingin k. m. yhdistyksen puolesta.

Sunnuntaina toukok. 6 p:nä oli vainajan tytär rouva J. v. Bonsdorff kutsunut kaikki Helsingin kuuromykat muistojuhlaan yhdistyksen huoneustoon. Puheita pitivät rouvat Ignatius, Lagergren, v. Bonsdorff, hrat J. Sundberg, Norstedt, Schoultz ja past Nyberg. Rouva v. Bonsdorff kiitti erityisesti julkisesti Lydia Forsmania uskollisesta hoidosta ja lahjoitti hänelle rahasumman. Kahvia tarjottiin.

E. I:s.

Eräs 80 vuotias.

Mikkelin k. m. koulun entiset oppilaat muistavat neiti *Lina Cederhvarfin*. Hän oli ennen käsitönohjaajattarena Mikkelin k. m. koulussa. Hän tuli siihen kouluun heti kun koulu perustettiin ja oli ohjaajattarena monta vuotta. Mutta vielä ohjaajattaritoimestaan erottuaankin on hän suurella rakkaudella ja lämmöllä seurannut koulun elämää ja entisten oppilaittensa vaiheita. Koulun toimeenpanemilla jatkokursseilla on hän ollut mukana käsitöitä opettamassa ja kaikkiin koulun juhlisiin on hänet kutsuttu kunniavieraaksi, niin että hän yhä vuosien kuluessa on läheisesti liittynyt sikäläisen k. m. koulun työhön.

Harrastustaan kuuromykkäin asialle on neiti Cederhvarf viime vuosiin saakka osottanut m. m. siten, että hän kuuluu *Kuuromykkäin Lehden* har-

taimpiin tilaajiin ja lukijoihin. Luultavasti on hänelle tullut tämä lehti aivan sen ensinumerosta alkaen. Onpa hän ollut lehtemme asiamieskin ja varsinkin *„Kuuromykkäin Joulua“* on hän innokkaasti levittänyt ja myynyt kotikaupunkinsa asukkaille. Hän on siinä suhteessa tehnyt paljon enemmän kuin moni kuuromykkä tahi moni kuuromykkäin opettaja milloinkaan on tehnyt. Siksi pä tahdomme nyt, kun neiti Lina Cederhvarf toukok. 14 p:nä täytti 80 vuotta lämpimimmän häntä onnitella ja kiittää. Suokoon Jumala hänelle rauhaisan, siunauksesta rikkaan elämän illan! Ja palkitkoon hänelle hänen palvelevan, hienotunteisen, jalon, uskollisen ja nöyrän sydämensä rakkauden kovaosaisia kohtaan. —

Neiti C. oli myös tyttökoulun opettajatar ja on koko elämänsä ajan ottanut osaa Mikkelin sivistyspyrinnöihin. Merkkipäivänään sai hän, kaupungin vanhimpia asukkaita kun on, runsaasti kunnioituksen osoitteita m. m. Mikkelin k. m. koulun taholta.

Älkää rääkätkö eläimiä!

Oli aikainen aamuhetki, siinä puoli kahdeksan paikoilla, kun seisoa murjottelin tyhjässä heinähäkissä „Liinun“ mennä lönykkellessä verrattain joutuisasti. Olimme molemmat suurukselta kylläisinä, eikä siis ollut mitään muuta ajatteleminen kuin saapua kolmen km. päässä oleville takamaille, mikä oli päämäärämme. Olimme paikkakunnan parhaan talon palvelijoita; juhta uskollisesti vuosikymmeniä paivellut, minä ainoastaan joka ilta palkkani ottava. Koko menomatalla oli puoleksi pimeä, ja syyttäessäni savukkeen leimahti valo heikosti ympärillämme, joskin perille tultuamme alkoi hieman valjeta. Perillä harmittelin sitä, että olin koko matkan pysytellyt kylmällä ilmalla reessä, eikä silloin ollut lupaista kohtuneilla käsillä avata makasiinin lukittuja ovia. Heti reestä hypätessäni tunsin vilunväreitä ja siksi yks' kaks' olin tekemässä voimieni takaa hyppyjä ilmaan paksussa lumessa ja nyrkkeilemässä kylkiäni. Tätä samaa tein vielä ajettuani hevosen sisälle ja valmistautuessani täyttämään häkkiä seinien hämärällä sisäpuolella. Vielä kerran muutama iloinen hyppäys ja sitten hankoon tarttuminen. Juuri kun olin sen kanssa menemässä heinien kimppuun, kohtasi minua näky, jota en toivo uudelleen näkeväni. Joku kiiluva silmäpari tuijotti minuun juuri siinä paikassa, mihin aioin hankoni iskeä. Samassa siirryin muutaman askeleen sivulle. Olin jo kohottanut hankoni ilmaan luulossa, että siinä olisi sellainen olento, että sen pitää saada iskun. Mutta silloin sydämeni äkkiä lämpeni ja hanko putosi sivulle, kun silmäni keksivät, että olio ei ollut muu kuin tuttu, viaton kotieläin. Aiotun hangon iskun sijasta sai eläin nyt kateni hellän kosketuksen ja kuulla ääneni: kis, kis, kis! Se äännähтели vastaukseksi ja alkoi liikkua ja nousta paikaltaan ikäänkuin tahtoen antaa minuun ottaa heiniä. Mutta — se ei päässyt ylös sillä tavalla kuin olin odottanut, vaan alkoi r,ömiä alaspäin ja laabata mukanaan jotain, jonka minä kauhukseni huomasin olevan — ketunraudat. Sellaiset ihmisjärjen keksimät kidutusraudat, joista ihmisille tulee lyhyt ajallinen hyöty, mutta eläimille ties kuinka kauheita kärsimyksiä, joitten pelkkä ajatteleminenkin jo viiltää niitten ihmisten sisimpiä, joilla vähänkin olisi tunnetta ja säämiä. Tarkastaessani lähemmin tuota onnetonta,

joka ehti ryömiä lähemmäksi avointa ovea, olin säälistä sulaa velliksi, kun vasen etujalkansa polven yläpuolelta oli litistynyt niin paljon, että rautojen väliä oli vaan tuskin kahtakaan millimetriä. Sen enempää vitkastelematta tartuin rautoihin ja niin pian kuin mahdollista sain sen aukenemaan, jolloin eläin nopeasti katosi makasiiniin alle ennenkuin olin kaikista täysin selviytynyt. Neljäs jalkansa riippui kiinni paikallaan pelkän nahnan varassa. — Tämä kohtaus kesti tuskin minuuttiakaan, mutta ehti se tehdä vihlovan ja järkyttävän vaikutuksen.

Mutta kun tapausta tarkemmin ajattelin siinä tehdessäni kuormaa, juloahti asiaan hyväkin puoli, joka toi lohdutusta; mutta heti sen päälle vielä pahempikin, joka vuorostaan soimasi minua. Olin siis kokonaan sekamelskassa. Hyvänä puolena pidin sitä, että olin vapauttanut eläimen raudoista, muuten se olisi saanut kitua samassa paikassa ties kuinka kauan; kun taas toiselta puolen en saanut rauhaa ajatellessani eläintä, jonka luuta myöten katkennut jalka tuottaa sille yhtämittaista kärsimystä, ja sittenkin täytyy elää! Miksi en sitä lopettanut? Hangolla pieksäminen olisi ollut pelkkää tunnotonta räikkäystä, sillä se on liian kevyt ase. Kirves ehkä olisi ollut parempi, mutta sitä, enempää kuin muitakaan, ei ollut mukana. Ja eläinparka katosi sekunnissa minun viimein ällistytessäni miten olisi todella pitänyt tehdä. Niin, tässä ne syyt ovat.

Paluumatka oli kaikkea muuta kuin onnekasta. Tuntuu siltä kuin olisi se eläinparka seurannut perässäni kolmijalkaisena verta tiikuvana raajarikkona laahaten mukanaan tunnottomien ihmisten tekemää hirveää konetta. Vielä tänäkin päivänä tehdään julmuutta luomakuntaa kohtaan aivan samoin kuin muinaisaikain pakanat kiduttivat viattomia ihmisiä kaikellaisilla kidutuskoneilla. Vaistomaisesti pusertuu käsi nyrkkiin sydän täynnä vihaa ajatellessa noitten viattomien eläinten kärsimyksiä, joita ihmiskädet tuottavat niille nöyrinä ja valittamatta kannettaviksi. Olisipa jokin näkymätön voima kiidättänyt tuota ketunraudat jalassa olevaa eläintä sen ihmisen kotiin, joka ne viritti ja näyttäisi hänelle mitä hyvää hän teki niillä.

Iltapäivällä tein toisen matkan samaisille takamaille, mutta nyt lähempään laioon. Kun siellä asiaan kuuluvat työt sain suorittaa lopulleen, vetäisi minua aamuinen tapahtuma kuin taikavoimalla samaiselle makasiinille katsomaan miten oli käynyt poissaoloaikani. Läksin sinne mielessäni aatos, jota voinen verrata teurastajan aikeisiin. Mutta siitä ei tullut mitään. Etelänpuoleisessa päässä näin tuoreet jäljet johtavan metsään. Selvästi näkyi loukkaantuneen jalan vetämä viiru lumessa. Säälä ja katkeruus jäyivät mieleni, kun se oli mennyt sinnepäin, jonnepäin oli lähimpään ihmisasuntoon kokonainen kilometri. — Eläinparka! Ei ollut muuta toivoa kuin, että sen kärsimykset pian loppuisivat.

Myöhemmin sain tietää, että sadin oli viiritty 1 1/2 vuorokautta aikaisemmin mainitun makasiinin alle, — omi-tuista kyllä — jommoinkin paikka on pikemmin kotieläinten kuin metsäeläinten käymispaikkana. Liekö virittäjällä aikomus pyydystää kotieläimiä metsäeläinten pyydystämistä varten? Jos niin, niin se on *tunnoton teko*. Ja yhtä tunnotonta on niitä viritellä metsiin, sillä metsäeläinkin tuntee yhtä hyvin jokaisesta kosketuksesta kuin ihminen, ja kaikki, joilla on tuntoaisti. — Satimeen jouduttuaan oli kissa ryöminyt jostakin aukosta sisälle heinien päälle ja siinä paikassa maannut puoli toista vuorokautta ankarassa pakkasessa jalkansa satimen katkaisemana ja jokainen minuutti sanomattomasti kärsien. Ja kuka tietää montako päivää ja yötä se sai vielä kärsiä vapauduttuaan satimesta? Kukupapa kaikista luoduista tahtoisi joutua sellaiseen tilaan?

Herran nimessä: pois kiduttava eläinräkkäys! Pois kiduttavat satimet! Pois ketunraudat!

T. Tuomola.

Tyhvät ja viisaat.

Yleensä terve järki kykenee arvostelemaan, kuka on tyhmä ja kehitymätön tahi kuka on viisas ja hieno j.n.e. Maailmassa on hyvin paljon typeryyttä ja matalamielisyyttä, mutta vain kourallinen viisautta ja hengen aateluutta. Kun me näemme jonkun tarmokkaan neron tahi sankarin, tunnemme ehdotonta ihailua häntä kohtaan. Ja luonnollisesti hän ansaitseekin ihailumme, koska hän on tehnyt paljon työtä kohotakseen arvoon ja sen kautta on kyennyt kohottamaan kansansakin arvoa maailman silmissä. Vähäpätöinen maamme on tullut tunnetuksi ulkomailla taiteilijoittemme, kirjailijoittemme ja valtiomiestemme kautta. Samoin joku urheilija tahi jonkun koulun oppilas tuottaa kunniata asianomaisille oman loistavan menestyksensä kautta. Tästä huolimatta saa hän usein osakseen kateutta ja väärinymmärtämystä tovereiltaan, vain typeriltä tovereiltaan. Sillä se, joka kadehtii toisen menestystä, hänen täytyy olla joko typerä tai itsekäs. Luonto on antanut jokaiselle kädet ja järjen ja siis ihmisen, jos tahtoo hyötyä elämässään, on kehitettävä järkeensä tahi ammatti-tahtonsa. Eihän koskaan rintalapsi nouse kehdestä suoraan puhujalavalle tahi sähkökoneen ääreen j.n.e., sillä ei Luoja varusta ihmistä *ilmaiseksi* luonnonlahjoillaan.

Kuuromykkäin piireissä on eräs paha tapa: *juoruaminen*. Nämät juorujat ovat yleensä joko siivistymättömän typeriä tahi kateellisia. Yksinkertaisen typerät, joilta puuttuu luja arvostelu-kyky, uskovat kaikenlaisia juttuja ja toiset jatkavat juttuja joko ilkeydestä, kateudesta tai mustasukkaisuudestaan toisille. Hyvin tavallista on, että juorumuijat riitelevät keskenänsä, liioittelevat, „mustaavat“ toisiansa ja lopuksi tekeytyvät viattomiksi. Heillä on aina rauhaton omatunto, sillä he alituisesti pelkäävät, että totuus tulee ilmi. Ja se on totta, sillä „valheella ja juorulla on lyhyet jäljet“. Vain rehellinen ihminen voi olla rauhallinen ja ankara toisille. Viisas ihminen voi helposti huomata, kuka on juoruja j. n. e.

Minkätähden naiset eivät lue sanomalehtiä juorujen sijasta, olen monasti ihmettelyt. Sanomalehti tai hyvä kirja kehittää ja hienostaa ihmistä, mutta panettelut vahingoittavat äärettömästi ihmistä. Koettakaa te, varsinkin kuuromykkä-vaimot, hillitä kieltänne! Ajatelkaa ennen kaikkea kotianne ja tehkää työtä kotinne hyväksi, alkääkö kadehtiko toisia niin tunnette itsenne rauhallisiksi ja paremmiksi.

Muistakaamme, mitä Kristus sanoo: „Älkää tuomitko toisianne, ettei teitä tuomittaisi“ ja „Älkää lausuko väärää todistusta lähimmäisestänne“.

Hämeentyttö.

Pakinoita.

Leikkilän k.m. yhdistyksen toiminta.

Oli kerran suuri joukko naisia ja miehiä koontunut Leikkilän k.m. yhdistyksen kokous-saliin iltaansa viettämään. Oli tarkoituksena nyt viljellä „hurtta huumoria“.

Keskustelun alotti allekirjoittanut, Leikki Heikki, ehdottamalla keskusteltavaksi, mitä olisi tehtävä, että parranajosta päästäisiin vähemmällä työllä. „Minun partani kasvaa niin kovasti, että täytyy joka ilta leukaa puhdistaa, jos haluan käydä „fiinänä miehenä.“

„Paha on olla parratonna, paha pitkän parran kanssa“, sanoi Alekski, „minä ehdotan, että parta saa arkipäivinä kasvaa ja lauantai iltana ajetaan pois“.

„Mutta minun leukani siinä tapauksessa taas on sunnuntai-iltana aika karvanen. Ja pyhänä ei kenenkään sopisi käydä partaa ajamaan“, huomautti Heikki.

„Minä puolestani en välitä, vaikka parta kotona maalla kasvaisi yhtä pitkäksi kun pellavatkin pellolla. Mutta kyllä näin kokouksessa jokaisen pitäisi esiintyä parta ajettuna. Taikka pitäisi kasvattaa täysi parta, kuten pukitkin tekevät“ lausui Mikko.

„Nykyään saavat kaikki siinä suhteessa tehdä kuten itse haluavat, mutta tulevaisuudessa on tunnuslause: parrat pois! Silloin ihmiset vaan joka päivä nauttivat „parranajo-pillerin“ ja siten on siinäkin pahasta maailmassa päästy“ esitti lisäkki.

„Mutta tiedätkö sinä, Lollo, miksi eivät nuo naiset koskaan saa parrankasvua leukaansa, vaikka tukka niillä on pitkä kuin noitaämmän uuniluuta?“ kysyi Heikki.

„Siksi juuri, että ovat kauniimpia ilman, kuten me miehetkin luulemme olevamme“ vastasi Lollo. „Ja sitäpaitsi niillä on tarpeeksi työtä pitkistä tukastaankin. Jos niille kasvaisi vielä pitkä parta, niin voisivat ne siihen kiinnittää puolen kilon painosta neuvoja ja nauhoja. Taikka kätkisivät parran sisään kahvikuppeja, että se olisi kauniimmin pörröllään. Sellaisesta painosta jo menisi leukakin lenkalleen“.

Tästäkö mukana olevat naiset suuttuivat. He sanoivat: pitäköön Lollo huolen, ettei menisi oma leukansa „lenkalleen“, kun aina on sellainen „irvihammas“ (leikinpuhujia).

Mikko tahtoi rakentaa sovintoa ja lausui: „heitetään nyt parrat rauhaan. Parempi olisi keskustella miten me miehet voisimme kasvattaa naisille vielä pitempää pellavaa, kuin heillä on tukka“.

Mutta sovinnosta ei tullut mitään. Kaupunkilaiset sanoivat: Vai tahtoisit taas viedä meidät maalle pellavaa kasvattamaan. Siihen emme ryhdy. Emme tarvitse partaa, emmekä pellavia! Helppompia on tehtäissä tehdä paperista lankaa ja vaatteita!“. Ja he päättivät, että Mikkoa pitää rangaista, kun hän tekee sellaisia ehdotuksia.

Mikko päätettiin panna puoleksi tuuniksi nurk-

kaan seisomaan yhdellä jalalla. Tämä oli kaupunkilaisten mielestä hyvin lievä rangaistus. He ajattelivat: kun ei maalla asuvien k.m:n hyväksi paljon mitään tehdä, niin siellä tulee yhtä ikävä, kuin jos pitäisi seisoa koko ikänsä yhdellä jalalla, siksi emme tahdo sinne mennä.

Kun rangaistus oli loppuun kärsitty, niin ehdotti Alekski, että unhoitetaan pois riidat ja ruvetaan tanssimaan „Kärri ukkoa“. Minä kyllä osaan soittaa vanhalla viulullani aivan oikein „Kärri ukkoa“, vakuutti hän.

Tämä oli toistenkin mielestä hyvä ehdotus. Ja Alekski otti viulunsa, asetti sen hyvin tärkeän näköisenä leukansa alle. Alkoi sitten soittaa, että pää tutisi. Toiset tanssivat yhdessä mylläkässä. He eivät kyllä tietäneet, että soittiko Alekski oikein, mutta kuuroida oli muutenkin suuri nautinto nähdä Aleksin soittavan.

Siihen se kokous fällä kertaa loppuikin.

Totta toinen puoli. Eikö niin?

Leikki Heikki.

Kutsumus

Suomen kuuromykkäin kahdeksanteen yleiseen kokoukseen Mikkelissä kesäkuun 24–25 p:nä 1923.

Suomen Kuuromykkäin Liiton keskushallitus kutsuu täten maamme kuuromykkiä, kuuromykkäinkoulujen opettajia sekä muita kuuromykkäin ystäviä yleiseen kokoukseen, joka pidetään Mikkelissä ensi kesäkuun 24 ja 25:nä päivinä.

Kokouksen ohjelmaan kuuluu hartaushetkiä, puheita, esitelmää, illanvietto sekä yhteinen retki Mäntvharjun kirkolle, jossa juhlallisesti paljastetaan muistomerkki pohjoismaiden ensimmäisen kuuromykkäin opettajan Abraham Argillanderin haudalle.

Kesäkuun 23 pksi järjestää Suomen k.m. Urheiluliitto yleiset kuuromykkäin urheilukilpailut, joihin kutsu on luettavana toisessa paikassa tätä lehteä.

Kokoukseen aikovain on ilmoitauduttava kirjeellisesti viimeistään ennen kesäk. 10 päivää osoitteella: *pastori H. Nyberg, Helsinki, Johanneksentie 4.*

Jokaisen ilmoittautujan on lähetettävä kirjeessään 15 mk. kokouksen menojen peittämiseksi. Kesäkuun 10 p:n jälkeen ei ilmoituksia enää oteta vastaan. Jokaisella pitää olla peitto, tyyny, lakana ja pyyhkiinä mukanaan.

Kuuromykkäin Liiton Keskushallitus.

50 % alennus rautatiepiletin hinnassa.

Huomatkaa!

Mikkelin ensikesäiseen kuuromykkäin kokoukseen osattajille on myönnetty 50 % alennus rautatielippujen hinnassa.

Kokoukseen matkustajat ostavat piletin lähtöasemaltaan Mikkeliiin ja pyytävät piletinmyyjän leimaamaan sen heti. Junan konduktööri ei saa ottaa tätä pilettilä pois matkustajalta Mikkeliiin tullessa, vaan saa samalla piletillä matkustaa vapaasti kotiasemalle, kun matkustaja kotimatalla näyttää konduktöörille todistuksen siitä, että hän on kokouksessa ollut. T. distuksen saa Mikkelissä. Tällä piletillä saa pysähtyä kerran tulo- ja menomatalla ja on se pysähdys-asemalla leimautettava.

Jokaisella kokoukseen saapuvalla pitää olla riittävästi rahaa maksaakseen ruokansa y.m. Asunnot saadaan ilmaiseksi, mutta lakana, peitto, tyyny ja pyyhkiinä pitää olla jokaisella mukanaan.

URHEILUOSASTO

Kilpailukutsu.

Vnnen yleisen kuuromykkäin urheilujuhlan järjestämme vanhan tavan mukaisesti S.K.L:n yleisen kokouksen yhteydessä Mikkelissä kesäk. 23 p:nä 1923 alkaen lauantaina klo 9 a.p. ja kutsumme täten kaikkia K.U.L:n alaisien seurojen jäseniä. Odottaen runsasta osanottoa merkitsemme kuuromykkäurheilutervehdyksellä

K.U.L:n Liittoneuvosto.

Määräykksiä:

A) Seuraavat kilpailulajit: 100, 1500 ja 5000 m juoksu, pituus, korkeus- ja seiväshyppy, kuulantyyntö, kiekon- ja keihäänheitto. Seurainväliset viestinjuoksukilpailut sekä miehille 1600 m (800, 400, 200, 200) että naisille 400 m (4 x 100). Heitot suoritetaan molemmilla käsillä ja hyppy paremmalla jalalla.

B) Palkintoina jaetaan kolme hopealusikkaa joka urheilulajissa ja I, II neljä joukkuepalkintoa voittaneille joukkueille. Sitäpaitsi annetaan viestinjuoksussa kiertokilpi (puolustaja „Valpas“, Turku) voittaneille joukkueille ja hra Väinolan lahjoittama kiertotaulu korkeimman pistemäärin saavuttaneelle seuralle (puolustaja Treen Kuuromykkä-Urheilijat). Lisäksi jaetaan Turun naisten lahjoittama kunniapalkinto 5000 m:n voittajalle.

C) Osanotto-ilmoitukset, joita tulee seurata osanottomaksuna 5.— kilpailijalta, Smk 20.— miesten joukkueelta ja Smk 10.— naisten joukkueelta, ovat ennen kesäk. 10 päivää lähetettävät osoitteella: *Eino Karilas, Helsinki, Linnankatu 5*, mainitsemalla samalla kilpailulajit, joihin urheilijat aikovat ottaa osaa.

D) Osanotto oikeus ainoastaan K.U.L:n alaisiin urheiluseuroihin tai yksityisiin Liiton kuuluviin jäseniin.

„Epistola“ kesäurheilijoillemme.

Nyt Götפורi-vuoden keväänä on urheilijaimme muistettava että tuleva kesä tuo tullessaan arvaattomat otellut, lujat ja voimia kysyvät. — Skandinaavit valmistautuvat lyömään meidät, saadakseen hyvityksen tappiostaan syksyllä 1921 H:gissä. Otammeko me vastaan panematta häviön?! — Ei! Sellaiseen ei suomalaisen sisu taivu!

On jo aika lopullisesti herätä talviunesta. Kuukauden kuluttua voi täyttää päättää alkaa harjoittelun radalla, mutta ellet käytä tätä kuukautta hyväksesi, et kestä täyttää harjoitusta aluksi kentälläkään, ja kalliita viikkoja menee hukkaan. Olet kai nyt jo keskinkertaisessa ruumiillisessa voimissa talvisen voimistelun, hiihdon ja ulkona kävellyn vaikutuksesta. Nyt on saatava kestävyttä, keuhkot ja sydän on saatava täysin työkykyisiksi, ettei ainakaan niitä enää tarvitse kesällä ajatella, ja jos olet kovasti ja paljon talven aikana voimistellut, paininut tai nyrkkeillyt taikka työsi on ollut kangistuttavaa, on lihakset uudelleen saatava luonnolliseen irtoneisuuteensa. Siis: *Kovat harjoituskävelyt on aloitettava.*

Pohjolan ilves olkoon esikuvanasi: kestävä ja voimakas, mutta ennen kaikkea liikkeissään notkea ja repäisevä, vanha nopea, vaikkapa sitten levossa pehmeä ja velto.

Jos olet *nuori ja alotteleva*, on parempi että koetat pitää lihaksesi pehmeinä säännöllisen ja kohtuullisen harjoittelun sekä saunan avulla. Säästä hieronta myöhempiin, vanhempana sitä kyllä tarvitset ja ehdit käyttää. — Harjoittele lämpimästi puettuna, varo vilustumista. Ikävä

kyllä opitaan tämän seikan tärkeys vasta iän kanssa. — Ole innostuksessasi kestävä. 4—5 vuotta lyhemmässä ajassa ei voi ensi luokan urheilijaksi kehittyä. Älä tyydy pieniin päämääriin. Sananlasku: „Joka kuuseen kurkoittaa se katajaan kapsahtaa“ ei ole urheilijoita varten. Urheilija: ensin katajaan, sitten kuuseen.

Joka mies siis harjoittelemaan päämääränä S.K.U.L. voittoon Götפורissa 1923!

Tietoja kotimaasta.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Turun paikallisosasto. Helmik. 24 p:nä pidettiin Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston vuosikokous Turun kuurojenkoulussa.

Kokoukselle esitetystä paikallisosaston vuosikertomuksesta mainittakoon seuraavaa:

Paikallisosasto on ottanut osaa johtaja K. Killisen muistorahaston perustamiseen Kuopion kuurojenkoulun oppilaille. Keskustoimikunnalta se on saanut valtion yhdistykselle myöntämästä apurahasta 700 mk. kuuromykkäin raittiustyön kannattamiseksi neuvontamatkoja ja kuuromykkäin jatkokursseja varten. Neuvontamatkoja, joita on ollut viisi, on tehnyt kuuromykkäin keskuudessa maaseudulla opettajat A. Nyström, kooten kuuromykkiä hartaustilaisuuksiin ja keskustelukokouksiin. Maaseudun kuuromykille on jaettu ilmaiseksi Sisälähetysseuran lehtisiä ja Koti-nimistä kirjoitusta. Sitäpaitsi on heille jaettu suomen- ja ruotsinkielistä „Kuuromykkäin Joulun“ nimistä julkaisua ja tilattu eräälle varottomalle kuuromykälle Kuuromykkäin Lehti. Paikallisosasto on myöskin lahjoittanut varat vanhain ja köyhäin kuuromykkäin jouluilanviettoon.

Eräälle Tampereen lähellä asuvalle kuuromykälle pariskunnalle on annettu hyvillä maksuehdilla oman kodin rakentamista varten 4,000 markan laina.

Eräs henkilö on paikallisosastolle lahjoittanut sievän summan „oman kodin rahaston“ nimellä, jolla rahastolla avustetaan kuuromykkiä, kun he haluavat perustaa ja rakentaa oman kodin.

Erään kuuromykän nuorukaisen ammattitaidon kehittämistä varten on toimikunta myöntänyt 300 mk.

Samalla kun näin on koetettu henkisesti ja aineellisesti tukea yksityisiä kuuromykkiä on toimikunta edelleen viireillä pitänyt vanhain kuuromykkäin miesten kodin perustamista ja on se siihen tarkoitukseen yrittänyt saada jotain valtion virkataloa vuokralle. Mutta kun eräs tähän tarkoitukseen sopiva virkatalo on annettu vielä väliaikaisesti vanhalle vuokraajalle, on toimikunta jäänyt odottavalle kannalle toivossa, että se valtion virkataloja koskevan lain täydelleen voimaan tultua etuoikeutettuna vuokraajana, yleishyödyllisenä yhdistyksenä, saa sopivan virkatalon mainitulle kodille. Toimikunta on myös hankkinut tietoja sellaisista kuuromykistä miehistä, jotka olisivat vanhainkodin tarpeessa ja on saanut heistä pitkän luettelon, joka todistaa kodin perustamisen välttämättömyyttä.

Paikallisosaston tilit osottavat säästöä edelliseltä vuodelta 9,152 mk. 65 p., tuloja 1,655 95 p., menoja 1,352 mk. 30 p. ja säästöä kuluvalle vuodelle 9,456 mk. 21 p. Vuoden päättyessä oli kuuromykkäin miesten vanhainkodin rahasto 145,682 mk. 95 p., Tekla Holmströmin rahasto 11,323 mk. 70 p. ja Oman kodin rahasto 1,203 mk. 43 p.

Paikallisosaston jäsenluku oli kuluneena vuonna 10 vakinaista ja 75 vuosijäsentä.

Asiamieheksi Kustavin saaristopiitajin on toimikunnalle lupautunut opettajatar rouva Selma Likitalo.

Paikallisosaston toimikunta on vuoden kuluessa koontunut 10 kertaa ja ovat siihen kuuluneet opettaja J. K. Palomaa puheenjohtajana, A. Nyström varapuheen-

johtajana ja sihteerinä, *S. Seppälä* rahastonhoitajana ja muina jäseninä opettajat *K. Helisevä*, *S. Liljefors* ja *H. Achreén*.

Kun vuosikertomus oli esitetty myönnettiin tilintarkastajain lausunnon perusteella tilivapaus toimikunnalle ja rahastonhoitajalle.

Keskustoimikuntaan valittiin eroamisvuorossa olevat jäsenet opettajat *J. K. Palomaa* ja *A. Nyström*. Tilintarkastajiksi valittiin neiti *S. Liljefors* ja opettaja *S. Seppälä* sekä varalle neiti *H. Liljefors*.

Paikallisosaston toimikunnasta olivat neiti *S. Liljefors* ja opettaja *K. Helisevä* eroamisvuorossa. Neiti *S. Liljeforsin* sijaan joka halusi erota, valittiin asuntolan johtajatar neiti *S. Salminen*, ja opettaja *K. Helisevä* valittiin uudelleen. Neiti *H. Achreénin* sijalle, joka oli muuttanut pois paikkakunnalta valittiin rouva *M. Jukola*.

Paikallisosaston tilintarkastajiksi valittiin rouva *E. Pesonen* ja neiti *H. Liljefors*, varalle maisteri *E. Engblom*.

Kuuromykkäin auttajayhdistyksen vuosikokous pidettiin huhtik. 26 päivänä Turun kuurojenkoulussa.

Kokoukselle esitettiin yhdistyksen vuosikertomus, joka painettuna jaettiin kokouksen jäsenille. Siinä luodaan ensin katsaus yhdistyksen aikaisempaan toimintaan, josta m. m. sanotaan, että viime vuonna oli 25 vuotta kulunut umpeen yhdistyksen perustamisesta, sillä sen perustava kokous pidettiin huhtikuun 26 p:nä 1897 Turussa. Ensimmäinen toimittiin kuitenkin tuskin nimeksikään, mutta hiljakseen alkoivat aatteet muuttua toiminnaksi ja vähitellen perustettiin paikallisosastoja (Turkuun, Helsinkiin, Jyväskylään, Porvooseen, Piearsaareen, Ouluun, Mikkelin, Vaasaan, Viipuriin, Poriin ja Itä-Karjalaan) joiden 25-vuotis-toiminta kertomuksessa pääpiirteissään esitettiin.

Auttajayhdistyksen viime vuoden toiminnasta mainitaan kertomuksessa, että keskuustoimikunta on myöntänyt valtion yhdistykselle antamasta 6,000 markan suuruisesta apurahasta Oulun Paikallisosastolle 1,000 mk., Helsingin osastolle 800 mk., Viipurin ja Turun osastoille 700 mk., Kuopion osastolle 500 mk., Jyväskylän, Porin, Vaasan, Mikkelin ja Porvoon osastoille 300 mk. Viimemainittu osasto sai sitäpaitsi 100 mk. *A. N. Hoffmanin* rahastosta.

Yhdistyksen anomuksesta myönnettiin sille v. 1922 seuraavan vuoden toimintaa varten 6,000 markan suurinen valtionavustus.

Frans Leijonin rahaston koroista on lähetetty Pietarsaareen paikallisosastolle 3,500 mk. Tämä rahasto on Pohjoismaiden Yhdyspankin jakaessa osakkailleen ilmaiseksi uusia osakkeita saanut ennen omistamansa 186 osakkeen lisäksi 62 uutta osaketta.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessaan päätti keskuustoimikunta kunnioittaakseen äsken poismenneen *Kustaa Killisen* muistoa jättää varoistaan 500 mk. rahastoon, joka tulee kantamaan hänen nimeään ja jonka korot käytetään Kuopion kuuron koulun oppilaiden hyväksi. Vainaja oli se, joka lausui Auttajayhdistyksen syntysanat ottaen tällaisen yhdistyksen tarpeellisuuden puheeksi Suomen Aistivalliskoulujen Lehden ensi vuokerrassa 1892 ja uudelleen syksyllä 1894 siinä muistutti asiasta. Hän myös laati ensimmäisen ehdotuksen yhdistyksen toiminnan järjestämiseksi, jossa toiminnassa hän eräissä kirjoituksessaan lausuu olevan "syytä toivoa paljon hyvää monessa suhteessa maamme kuuromykille".

Keskustoimikunnan puheenjohtajana on edelleen toiminut johtaja *E. J. Pesonen*, varapuheenjohtajana asessori *K. Ahlman*, rahastonhoitajana opettaja *J. K. Palomaa* ja sihteerinä opettajatar *A. Nyström*. Muina jäseninä ovat toimikuntaan kuuluneet rouva *E. Pesonen* ja neiti *N. Helsingius*.

Paikallisosastoja on yhdistyksessä nykyään 12 ja jäseniä on siinä 225 vakinaista ja 956 vuosijäsentä, yhteensä 1,181.

Paikallisosastoilla oli tuloja viime vuonna 23,236 mk.

43 p., menoja 38,341 mk. 80 p. ja säästö kuluvalle vuodelle teki 60,813 mk. 36 p.

Keskustoimikunnan tilit osottavat säästöä tälle vuodelle 8,862 mk. 83 p. ja sen hoidossa olevat 41,414 mk. 62 p., *A. N. Hoffmanin* rahasto 2,242 mk. 36 p. ja *A. E. Nordmanin* rahasto 2,984 mk. 9 p.

Koko Auttajayhdistyksen tilien säästö v:lle 1923 on 374,126 mk. 51 p.

Vuosikertomuksen loppuun on liitetty opettajatar *A. Nyströmin* kirjoittama "Kertomus neuvontamatkoista kuuromykkäin keskuudessa kesällä 1922".

Auttajayhdistyksen tilintarkastajain ehdotuksesta myönnettiin asianomaisille täysi vastuuvapaus.

Paikallisosastojen lähettämien vaalipöytäkirjain perusteella valittiin keskuustoimikuntaan uudelleen eroamisvuorossa olevat keskuustoimikunnan jäsenet opettajatar *A. Nyström* ja opettaja *J. K. Palomaa* ja samoin tilintarkastajiksi neiti *S. Liljefors* ja opettaja *S. Seppälä* vakinaisiksi ja varalle neiti *H. Liljefors*.

Lopuksi keskusteltiin kokouksessa siitä, olisiko toivottavaa, että kuuromykkäin sekä naisten että miesten vanhaikodille kannettaisiin kerran vuodessa kolehti valtakunnan kirkossa. Asian valmistaminen annettiin johtaja *E. J. Pesoselle* ja opettaja *K. Palomalle*.

Kuuromykkäin matkapapiksi Savonlinnan hiippakuntaan on nimitetty pastori *Otto Myyryläinen*, joka jo ennenkin hoiti samaa virkaa muutamia vuosia. Näin saavat Itä-Suomen kuuromykkät taas oman matkapappinsa, jota ovat kaivanneet jo kolme vuotta. Lausumme past. Myyryläisen tervetulleeksi takaisin entiselle työmaalleen. — Emme ole saaneet tietoa mihin pastori *M. asettuu* asumaan.

Kuopion hiippakunnan k. m. matkapapin virkaa past. *T. Itkosen* erottua on hakenut ainoastaan viran väliaikainen hoitaja pastori *Yrjö Alikoski*. Virka on julistettu uudestaan haettavaksi.

Kuopion k.m. koulun johtajaksi on nimitetty maisteri *U. Kahma*.

Rakennuspiirtäjä kuuromykkä Matti Hämäläinen on piirtänyt Viitasaaren Vuorilahden työväen talon uuden päärakennuksen, jonka rakennustoimikunta hyväksyi kokouksessaan viime huhtikuun 19 p:nä. Piirustus oli tehty kaikkein siihen kuuluvine huoneineen, sekä kivijalkoineen. Kivijalka on sittemmin tehty talkoolla, joten se on valmis.

Kustannusarvion on *H. arvioinut* nousevan vesikatolle tehtynä noin 10,500 mk.

Voimme edelleen suositella Hämäläistä toimeensa kykenevänä ja rakennustyöhön perehtyneenä rakennuspiirtäjänä.

Vuorilahden Työv. y. rakennustoimikunta.

Lahjoituksia. Turun kuuromykkäinkoulu on saanut Turun Kansalliselta kirjakaupalta 1,000 mk. "Oppilaiden vapaapäivien ja lomahetkien toiminnallisen vieton edistämiseksi" nimiseen rahastoon, johon se ennen on lahjoittanut 3,000 mk., joten tässä rahastossa nyt on 4,000 mk.

Turun kuuromykkäin yhdistys on saanut Turun Säästöpankilta 1,000 mk.

Maria Hirnin kuoleman surujuhlaa vietettiin Turun Kuuromykkäinyhdistyksessä viime kuun 29 päivänä. Useita puheita pidettiin.

Kuollut. Huhtikuun 11 päivänä kuoli Taalintehtaalla työmies *Johan Leivo*. Vainaja, joka eläissään oli hiljainen ja vaatimaton mies, haudattiin saman kuun 22 päivänä.

Vainajaa jäi suremaan puoliso, *Agnes Leivo*.

Kiitos. Täten kiitän sydämellisesti Turun Kuuromykkäin Yhdistyksen jäseniä siitä arvokkaasta lahjasta, jonka heiltä 22 p. huhtikuuta sain. *K. A. Nyman.*